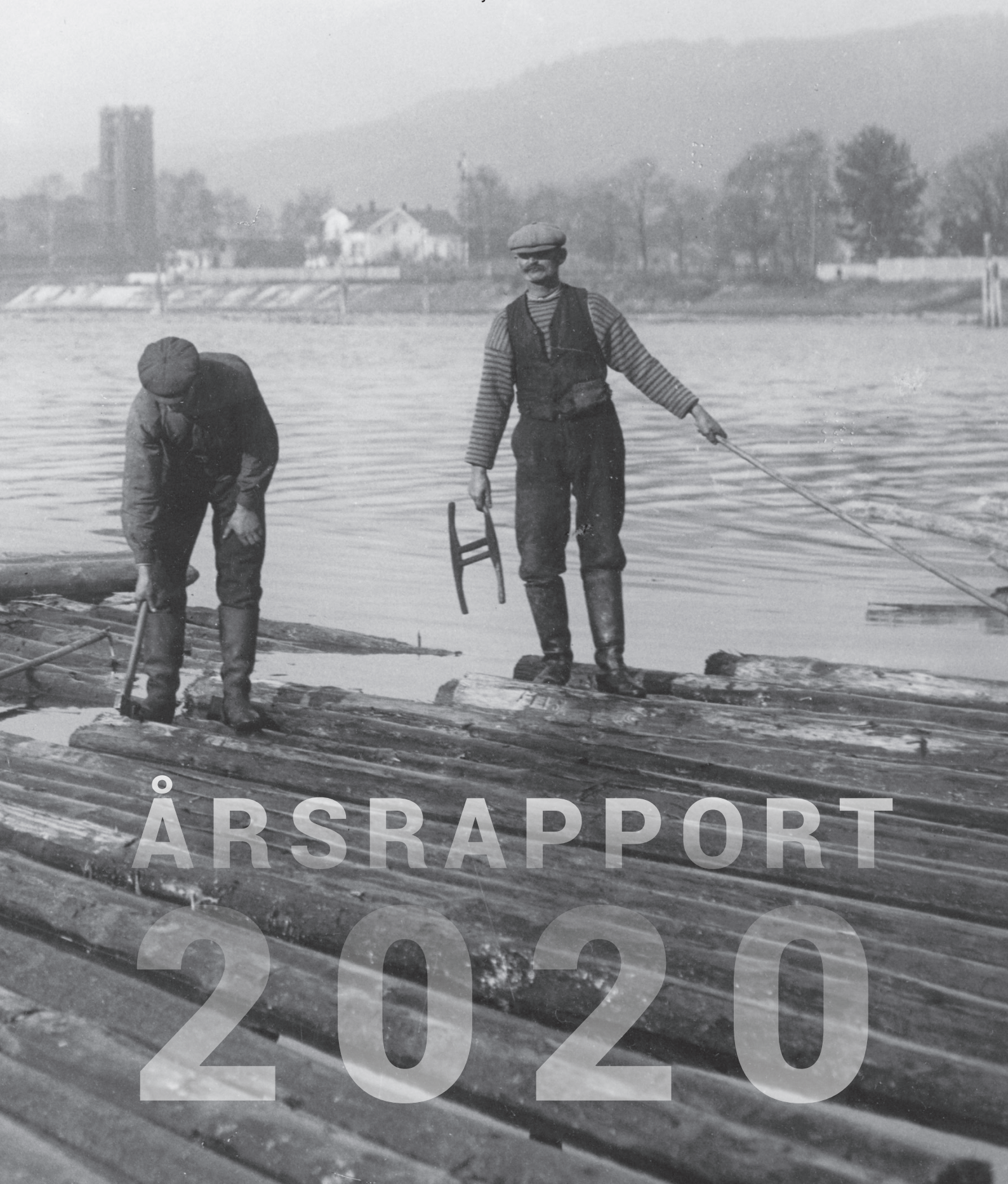

DRAMMEN KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT 2020

TØMMERFLØTEREN

Drammen kommer fra de gamle navnene Drafn eller Dramn, som tidligere ble brukt om hele vassdraget fra Vikersund til Svelviksundet.

Drammenselva var gjennom flere århundrer en viktig transportvei for å frakte tømmer fra de store skogsområdene i Eiker-bygdene til Drammen. Fra tidlig på 1500-tallet ble vannsager tatt i bruk, og tømmer samlet opp og saget til plank for videre eksport ut i Europa.

Mot slutten av 1800-tallet ble papir- og cellulose en svært viktig industri, og det ble etablert en rekke fabrikker langs Drammenselva.

Tømmerfløtingen var på mange måter grunnlaget for stedsutviklingen langs hele Drammensvassdraget, og tømmerfløteren en viktig ressurs.

«Tømmerfløteren» i Øvre Storgate i Drammen, er et viktig minnesmerke fra den gang. Bronsestatuen er utført av Nic. Schiøll, og avduket høsten 1952.

Drammenselva skaper felles historie for Nedre Eiker, Drammen og Svelvik.

Foto: a-aa.no

INNHOOLD

Nøkkeltall	4
Styrets beretning	5
Teknisk regnskap	16
Ikke teknisk regnskap	17
Eiendeler	18
Egenkapital og forpliktelser	19
Oppstilling av endring i egenkapital	20
Kontantstrømanalyse	21
Noter til regnskapet	22
Revisjonsberetning	50
Aktuarberetning	52

NØKKELTALL

(1000 kr)	2020	2019	2018	2017	2016
Regnskap					
Premieinntekter	409 613	351 229	267 584	279 139	281 396
Flytting fra KLP, Overføring av premiereserve mv.	1 655 462				
Pensjonsutbetalinger	245 655	159 772	148 170	140 333	132 781
Totalresultat	49 109	51 516	2 757	54 239	48 310
Forvaltningskapital	8 507 016	5 849 913	5 194 457	5 040 389	4 573 662
Forholdstall					
Verdijustert avkastning	8,6 %	9,7 %	0,0 %	7,9 %	6,2 %
Soliditet					
Solvensmargindekning	291 %	304 %	299 %	304 %	288 %
Solvenskapitaldekning	189 %	185 %	187 %		
Bufferkapitalutnyttelse stresstest I	-	-	65 %	71 %	80 %
Medlemmer					
Aktive medlemmer	8 012	5 795	5 252	5 358	4 833
Oppsatte rettigheter	13 421	10 068	9 873	9 210	9 074
Pensjonister	5 632	3 895	3 670	3 445	3 259
Sum antall medlemmer	27 065	19 758	18 795	18 013	17 166
Administrasjon					
Ansatte	7	5	5	5	5
Antall årsverk	7	4,2	4,2	4,2	4,1

STYRETS BERETNING

Viktige hendelser

Fra 1. januar 2020 ble medlemmene i Svelvik og Nedre Eiker overført fra KLP til Drammen kommunale Pensjonskasse. Dette medførte en stor flytting av medlemmer til pensjonskassen. I denne prosessen har det vært et godt samarbeid med Drammen kommune og pensjonskassens samarbeidspartnere.

Covid-19-utbruddet påvirket pensjonskassen i stor grad og kontoret har vært stengt i store deler av 2020. De ansatte har i hovedsak jobbet fra hjemmekontor, men pensjonskassen har opprettholdt normal drift gjennom hele året.

Finanstilsynet påla alle pensjonskasser en streng oppfølging av pensjonskassenes finansielle og operasjonell beredskap i forbindelse med utbruddet av Covid-19-pandemien. Som følge av dette innførte pensjonskassen rapportering av soliditet hver andre uke.

Pensjonskassen legger bak seg et meget godt finansielt år med en verdijustert avkastning på 8,6 prosent.

Pensjonskassen fikk i desember 2020 ny direktør, da pensjonskassens mangeårige direktør Wenche Øverås, gikk av med pensjon.

Virksomheten

Drammen kommunale Pensjonskasses (DKP) forretningsidé er å være det beste alternativet for administrasjon og forvaltning av pensjonsordningen for de ansatte i Drammen kommune og foretak nært tilknyttet kommunens virksomhet.

DKP har som formål å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte. Målet er å sikre finansieringen av pensjonsutbetalingene på en slik måte at arbeidsgivers tilskudd til pensjonsordningen på lang sikt blir lavest mulig. Dette søkes oppnådd gjennom god kapitalforvaltning og effektiv drift. I tillegg legger styret vekt på god service til medlemmene, særlig gjennom informasjon generelt, og ved individuelle henvendelser.

DKP ble etablert i 1911. Pensjonskassen er nå inne i sitt 110-ende driftsår og i kontinuerlig utvikling. Offentlig tjenestepensjon er igjen i endring. Drammen, Svelvik og Nedre Eiker kommuner vedtok å slå seg sammen til én kommune fra 01.01.20 og valgte DKP som sin pensjonsleverandør.

Styret har fokus på arbeidet med å videreutvikle kapitalforvaltningen, effektivisere våre arbeidsprosesser, og opprettholde et høyt servicenivå.

Pensjonskassen driver for tiden sin virksomhet i lokaler i Bragernes Torg 4, Drammen. Leiekontrakten for disse lokalene løper ut i oktober 2021, og administrasjonen har derfor vært i dialog med gårdeier om eventuell fornyelse av kontrakten, alternativt å flytte til andre lokaler sentralt i Drammen. DKP er ikke lenger samlokalisert med Buskerud fylkeskommunale Pensjonskasse, og har ikke lenger behov for like store lokaler som tidligere.

I forbindelse med Covid-19-pandemien ble det i 2020 etablert en autorisert signaturliste og signaturfullmakter for det tilfellet at noen blant pensjonskassens signaturberettigede skulle bli syke, for å sikre drift og kontinuitet i pensjonskassen.

DKP har inngått avtale med regnskapsbyrået Aider for ekstern regnskapsføring for pensjonskassen. Dette for å redusere den administrative sårbarheten, og for å frigjøre ressurser for arbeid med tilpassing, rapportering og nye roller med henblikk på EIOPA-regelverket som sannsynligvis vil bli gjort gjeldende for pensjonskasser i løpet av 2021.

Pensjonskassen har hatt avtale med Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS om aktuar tjenester for pensjonskassen. Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS ble solgt til Gabler AS i 2020, og pensjonskassens nye ansvarshavende aktuar er med dette Gabler AS.

Ny direktør

Direktør for pensjonskassen siden 14. april 1997 har vært Wenche Øverås. Wenche Øverås bestemte seg for å gå av med pensjon i desember 2020, og styret utpekte Eiler Helén som pensjonskassens nye direktør med virkning fra 1. desember 2020.

Eiler Helén har siden 1991 arbeidet innenfor spareforsikringsområdet, det meste av tiden innen kollektiv pensjonsforsikring og pensjonskasser. Totalt har han ca. 30 års erfaring fra bransjen fra forskjellige livsforsikringsselskap, aktuarselskap, pensjonskasser og industrivirksomhet. I den første tiden med salg av kollektiv pensjonsforsikring og senere flere år innenfor tjenesteleveranser for pensjonskasser, herunder både aktiva- og passivatjenester. I tillegg har han erfaring fra administrasjon og ledelse av Captive og styreleder for Pensjonskasseforeningen.

Pensjonskassen har under Wenche Øverås sin ledelse styrket sin risikobærende evne og er nå svært godt fondert. Wenche har ledet pensjonskassen gjennom flere vanskelige perioder med stødig hånd. Spesielt nevnes finanskrisen i 2008 og kommunesammenslåingen i 2020, samt innføring av ny offentlig tjenestepensjon. Wenche har vært svært viktig for kontinuiteten for pensjonskassen og hennes forhold til de ansatte i pensjonskassen var nært og godt.

Styret har satt stor pris på Wenches gode kommunikasjonsevner og sterke engasjement og ønsker henne en fin pensjonstilværelse.

Årsresultat

DKP oppnådde i 2020 et solid resultat, til tross for et svært krevende Covid-19-år og fortsatt lave markedsrenter. Den verdjusterte avkastningen på investeringsporteføljen ble 8,6 prosent, og den bokførte avkastningen ble på 2,3 prosent. Pensjonskassens totalresultat utgjør 49,1 millioner kroner mot 51,5 millioner kroner i 2019. Pensjonskassens soliditet er sterk, og solvenskapitaldekningen var på 189 prosent.

Netto renteresultat for pensjonskassen er i 2020 kr 8,6 millioner, som i sin helhet belastes tilleggsavsetningene.

Styret mener at årsregnskapet gir et korrekt bilde av DKPs eiendeler og gjeld. Pensjonskassen har en god økonomisk og finansiell stilling som gir et godt grunnlag for fortsatt drift.

Forsikringsvirksomheten

Forsikringsvirksomheten er kjernevirksomheten til DKP. En hovedmålsetning for DKP er å levere rett pensjon til rett tid, og med god service.

Pensjonskassen gjennomførte i 2020 en revisjon av forsikringsstrategien. De vesentligste endringene i strategidokumentet er under avsnittet «Mål for forsikringsvirksomheten», hvor det er inntatt definisjoner av de ulike resultatkomponentene, uttrykte mål for hva disse bør være og tiltak for hvordan målene skal oppnås. Det er også inntatt konkrete mål og tiltak for tilleggsavsetninger og risikoutjevningfondet.

Soliditeten til pensjonskasser må være høy nok til å bære moderat risiko i kapitalforvaltningen. DKP ønsker å utnytte sin risikobærende evne for å oppnå best mulig avkastning.

Medlemskap

DKP er pensjonsordningen for Drammen kommunes arbeidstakere. Andre foretak som har nær tilknytning til kommunen, kan også ha pensjonsordning i DKP. Dette omfatter blant annet stiftelser og foretak kommunen har eller har hatt eierandel i.

Ved utgangen av 2020 hadde følgende foretak forsikringsavtale med DKP:

1. Drammen kommune
 - Drammen Eiendom KF
 - Hermannsenteret Nedre Eiker KF
 - Drammensbadet KF
2. Drammen Fjernvarme AS
3. Drammen Kino AS
4. Glitrevannverket IKS
5. Drammensregionens Brannvesen IKS
6. Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS
7. Legevakta i Drammensregionen IKS
8. Sørøst 110 IKS
9. Drammensregionens interkommunale Havnevesen
10. Drammen Kirkelige Fellesråd
11. Drammen kommunale Pensjonskasse

Etter Hovedtariffavtalen innen KS-området skal alle som arbeider i kommunen og kommunale virksomheter med pensjonsordning i DKP meldes inn i pensjonskassen uansett stillingsstørrelse.

Unntatt fra medlemskap er ansatte som arbeider på pensjonistvilkår og ansatte som ved tiltredelsen hadde mindre enn 3 år igjen til oppnådd aldersgrense for stillingen. Offentlig godkjente lærere og sykepleiere, som er innlemmet i henholdsvis Statens Pensjonskasse og KLP, er heller ikke omfattet av ordningen.

Pensjonsytelser

I 2020 fulgte DKPs pensjonsytelser av Hovedtariffavtalen innen KS-området.

I tariffoppgjøret i 2019 ble det avtalt at pensjonsbestemmelsene skulle flyttes til en egen særavtale fra 01.01.20. Med denne nye sentrale generelle særavtalen, SGS 2020, ble det med virkning fra 2020 avtalt ny pensjonsordning for arbeidstakere født 1963 og senere. Gjeldende bestemmelser om pensjon i HTA kapittel 1, 2, 3 og vedlegg 4 og 5, ble fra samme tidspunkt flyttet fra HTA til SGS 2020 Pensjonsordninger, med enkelte tilpasninger og endringer. Det er utarbeidet nye forsikringsvilkår og avtaler tilpasset den nye særavtalen – SGS 2020 Pensjonsordninger.

Ved full opptjeningstid på 30 år vil utbetalingene av alderspensjon utgjøre garantert (for årskullene født før 1959) 66 prosent av sluttlønn opptil 12 G inkludert folketrygdens ytelser. For medlemmer født i 1959 eller senere vil alderspensjon kunne bli lavere enn 66 prosent som følge av at levealdersjustering også gjelder innenfor den offentlige pensjonsordningen.

I tillegg til alderspensjon omfatter pensjonsytelsene uførepensjon, ektefellepensjon og barnpensjon.

Ordningen gir også mulighet til å tegne fortsettelsesforsikring til fratradte medlemmer.

Ved fratreden uten rett til straks begynnende pensjon, gir 3 års medlemstid eller mer en oppsatt rett til fremtidig pensjon.

Alderspensjon/AFP reguleres årlig i samsvar med lønnsvekst, fratrukket 0,75 prosentpoeng. Uførepensjon, etterlattepensjon og oppsatte pensjonsrettigheter reguleres med lønnsvekst.

Pensjonene fra DKP, med unntak av uførepensjon/midlertidig uførepensjon, samordnes med andre offentlige pensjons- og trygdeytelser i henhold til samordningsloven med tilhørende forskrifter. Uførepensjon/midlertidig uførepensjon er en nettoordning og samordnes således ikke med andre ytelser.

DKP er deltaker i Overføringsavtalen sammen med Statens Pensjonskasse og de øvrige pensjonsordningene i offentlig sektor. Avtalen sikrer at arbeidstakere, som har vært medlem av flere offentlige pensjonsordninger, får pensjon fra siste ordning som om de hele tiden hadde vært medlem av én og samme ordning. Overføringsavtalens Sikringsordning skal sikre pensjonsrettigheter opparbeidet hos en arbeidsgiver som opphører. Administrasjon av Overføringsavtalen og Sikringsordningen finansieres av arbeidsgiver ved egen avgift.

Pensjonsutbetalingene til egne pensjonister (ekskl. AFP 62-64 år) økte fra 181,3 millioner kroner i 2019 til 272,4 millioner kroner i 2020, en økning på 50,2 prosent.

Avtalefestet pensjon AFP 62-64 år er en tariffavtalt arbeidsgiverpensjon som beregnes og utbetales av pensjonskassen, men som i sin helhet finansieres av arbeidsgiver.

Utviklingen i pensjonsbestanden

	2020	2019
Aktive medlemmer (inkl. AFP 62-64)	8 012	5 795
Oppsatte rettigheter	13 421	10 068
Pensjonister	5 632	3 895
<i>Alderspensionister</i>	<i>3 568</i>	<i>2 377</i>
<i>Uførepensionister</i>	<i>1 154</i>	<i>793</i>
<i>Enke(manns)pensionister</i>	<i>473</i>	<i>350</i>
<i>Barnepensionister (inkl. barnetillegg)</i>	<i>437</i>	<i>275</i>
Sum medlemmer	27 065	19 758

Økningen fra 2019 til 2020 skyldes i all hovedsak overføring fra KLP av medlemmer fra tidligere Svelvik- og Nedre Eiker kommune.

Premieforhold

Premiesatsen for 2020 var 12,1 prosent, inkludert arbeidstakers andel på 2 prosent.

Kostnaden knyttet til lønns- og G-regulering (hvh. 2,6 prosent og 1,5 prosent) for 2020 utgjorde 79,3 millioner kroner.

Totale innbetalinger til premiefondet var 314 millioner kroner. Premieinntekter som er ført over resultatet utgjorde 410 millioner kroner.

Pensjonsforpliktelser og avsetning til premiereserve

Årets pliktige avsetning til ordinær premiereserve bestemmes av veksten i pensjonsrettighetene som medlemmene har opparbeidet seg (forpliktelser for DKP). Pensjonsforpliktelsene blir påvirket av en rekke forhold. Antall medlemmer i de ulike kategoriene og gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag/lønnsnivå er viktigst, men også sammensetningen av medlemsbestanden (alders-, kjønns- og yrkesfordeling, og uførerisiko) innvirker i sterk grad.

Premiereserven til dekning av pensjonskassens forpliktelser utgjør 5 605 millioner kroner. Gjennomsnittlig beregnet grunnlagsrente er 2,39 prosent.

Finanstilsynet har klargjort forhold omkring regnskapsføring av frigjorte reserver som følge av endringene i kommunale pensjonsordninger («pensjonsreformen») fra 1.1.2020. Det er således frigjort 368,1 millioner kroner til pensjonskassens premiefond.

Kapitalforvaltning

Pensjonskassen forvaltet ved utgangen av året 8,5 milliarder kroner.

Formålet med kapitalforvaltningen er å sørge for at pensjonskassens eiendeler investeres slik at det oppnås best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og det til enhver tid gjeldende regelverk. DKP skal ha en forsvarlig egenkapital og bufferkapital, samt likviditet i investeringene til å sikre avtalte pensjoner til enhver tid.

Styret har utarbeidet retningslinjer og strategi for kapitalforvaltningen, som blir revidert minst én gang i året. Denne fastsetter hovedsakelig strategi for plassering av pensjonskassens finansielle midler, risikorammer og krav til løpende oppfølging. Retningslinjene og strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv og som sikrer at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risikobærende evne.

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til det valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom, utlån mot pant i fast eiendom og bankinnskudd. DKP tilbyr ikke lenger utlån til pensjonskassens medlemmer og tilbudet er således under avvikling.

Pensjonskassen har implementert interne retningslinjer for å håndtere finansiell risiko.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Markedskommentar

I fjerde kvartal 2020 bidro effektive og godkjente covid-19-vaksiner til et håp om global økonomisk vekst i 2021. Ledende økonomiske indikatorer viste tegn til utflating og økonomisk gjeninnhenting, til tross for økt nedstegning i flere land som følge av økt smitte. Det er ventet at koronavaksinen vil øke global produksjon og forbruket når man ser effektene av vaksineringsen.

Det globale aksjemarkedet ga positiv avkastning på slutten av 2020. MSCI World hadde en kursoppgang på hele 13,8 %. Lave renter er med på å stimulere til høyere kurser i aksjemarkedet og sentralbankene ECB, FED og Norges Bank holdt renten uendret også på rentemøtene i desember 2020. UK forlot EU, og det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til praktiske løsninger og bilaterale avtaler med EU og andre land.

I Europa har man ikke sett noen særlig endring i arbeidsledigheten på 8,4 %. Som i de aller fleste andre land har pandemien også bidratt til et sterkt økonomisk tilbakeslag for Norge. Ifølge NAV var arbeidsledigheten ved utgangen av året 3,9 %. Tar vi med andelen av arbeidsstyrken som er på statlige tiltak øker tallet til 6,8 %.

Gjennom fjerde kvartal 2020, styrket den norske kronen seg, og oljeprisen steg.

Aktivafordeling

Pensjonskassens midler deles inn i selskaps- og kollektivportefølje, som forvaltes samlet.

Markedsverdier %	2020	2019
Aktivafordeling pr. 31.12.		
Eiendom/eiendomsfond	8,2	10,7
Norske aksjer og andeler	5,7	6,6
Globale aksjer og andeler	22,1	19,7
Norske obligasjoner omløp	30,2	36,2
Utenlandske obligasjoner	32,9	24,1
Bankinnskudd	0,8	2,5
Utlån til medlemmer *)	0,1	0,1
Sum	100,0	100,0

*) DKP har avviklet tilbudet om pantelån til pensjonskassens medlemmer pr. 01.01.18, og eksisterende pantelånsportefølje «lukkes» med sikte på utfasing. Bakgrunnen for styrets beslutning er at pensjonskassenes interesseorganisasjon, Pensjonskasseforeningen, har fremforhandlet en avtale med Storebrand som innebærer tilbud om lån og skadeforsikring på gunstige betingelser til pensjonskassenes medlemmer.

All kapitalforvaltning er utkontraktert til profesjonelle og anerkjente forvaltere etter mandater som er godkjent av styret.

Alle investeringer i aksjer og obligasjoner måles mot brede og anerkjente indekser.

Avkastning	
Verdjustert avkastning	8,6 %
Bokført avkastning	2,3 %

Aktivfordeling pr. 31.12.		
Avkastning %	2020	2019
Eiendom/eiendomsfond	15,9	10,6
Norske aksjer og andeler	20,3	25,7
Globale aksjer og andeler	18,2	28,4
Norske obligasjoner	5,5	2,7
Utenlandske obligasjoner	2,8	4,3
Bankinnskudd	0,5	1,8
Utlån til medlemmer	2,6	2,5
Sum	8,6	9,7

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning og trygghet for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av DKPs virksomhet.

Det stilles strenge formelle krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning og solvensmarginkrav.

DKPs ansvarlig kapital var meget god ved utgangen av året. Pensjonskassens bufferkapital består i hovedsak av egenkapital, risikoutjevningfond, tilleggsavsetninger og kursreserver på finansielle omløpsmidler. Drammen kommune tilførte 10 millioner kroner til innskutt egenkapital i 2020. Det ble i 2020 gjennomført et flytteoppgjør for pensjoner i Svelvik og Nedre Eiker til DKP. I den forbindelse ble det tilført pensjonskassen

kr 56,2 millioner til egenkapital. Pensjonskassens opptjente egenkapital ble tilført 49,4 millioner kroner. Solvensmargindekningen var på 291 prosent pr. 31.12.20.

Finanstilsynet følger opp pensjonskassene hvert halvår gjennom pålagt rapportering av solvenskapitaldekning. Finanstilsynets modell for beregning av solvenskapitaldekning benyttes for å kvantifisere pensjonskassens forsikringsrisiko – totalrisiko og delrisikoer. Solvenskapitaldekningen skal være over 100 prosent til enhver tid.

Pr. 31.12.20 var DKPs ansvarlige kapital 2 338 millioner kroner, mens samlet solvenskapitalkrav (tapspotensial) var 1 234 millioner kroner. Dette tilsvarer en solvenskapitaldekning på 189 prosent med overgangsordning, hvilket er å anse som en god solvenskapitaldekning. Pensjonskassen har en målsetning om å ha en solvenskapitaldekning på over 140 prosent.

Styret har fastsatt risikomål og -rammer for å bidra til å sikre at risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen holdes innenfor en akseptabel balanse mellom utvikling, avkastning og risiko. Styret har i tillegg etablert rammer for sin målsatte risiko innenfor risikotypene markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Markedsrisikoen er den dominerende faktor i DKP, og er knyttet til at selskapets og kundenes midler er plassert i finansielle instrumenter og eiendom. DKP blir dermed eksponert mot markedsrisiko som følge av endring i rentemarkedet, aksjemarkedet, eiendomsmarkedet og endring av kredittmarginer. Den viktigste måten å styre risikoen i en portefølje på, er å spre risikoen på ulike aktivaklasser som i minst mulig grad samvarierer med hverandre. Dette bidrar til å stabilisere porteføljen og sikre at den har en relativt gunstig utvikling uavhengig av markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen vurderes som lav. Med unntak av investeringer i eiendomsfond, er pensjonskassens eiendeler plassert i verdipapirer som i normale markeder raskt kan omgjøres til kontanter.

Risikorapportering

Styrets utarbeidede mål og retningslinjer for kapitalforvaltningen forutsetter at midlene skal forvaltes etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Kapitalforvaltningen skal særlig ivareta sikkerheten over tid, som følge av pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Det er gitt rammer for hvilke typer verdipapirer det kan investeres i. Det er også gitt bestemmelser for hvor mye som kan plasseres i de ulike aktivaklassene, samt maksimal plassering i enkeltinvesteringer.

Styret får kvartalsvis rapportering om avkastningen av kapitalen og oversikt over vesentlige endringer i porteføljene. Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Det utarbeides også kvartalsvis solvenskapitaldekning, som blir rapportert til Finanstilsynet. Styret vurderer resultatet av solvenskapitaldekningen og utvikling i pensjonskassens risikoeksponering.

Styret har etablert avtale med Mercer AS om kvartalsvis leveranse av uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen i pensjonskassen.

Organisasjon, administrasjon og drift

Konsesjon og selskapsvedtekter

DKP har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse i henhold til finansforetaksloven § 2-16.

Selskapsvedtekter for DKP ble vedtatt av styret 17.02.10, og godkjent av Finanstilsynet 17.03.10. Vedtektene er sist endret i styremøte 24.02.2020. Finanstilsynet godkjente endringene 09.03.20.

Forsikringsavtale og -vilkår

Forholdet mellom DKP og forsikringstakerne (Drammen kommune og øvrige foretak) er basert på forsikringsavtaler som regulerer ytelser og vilkår. Forsikringsvilkårene regulerer pensjonsrettigheter og finansiering av pensjonsforpliktelsene. Disse ble endret i styremøte i desember 2020 og tilpasset SGS 2020 Pensjonsordninger.

Administrasjon og drift

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med eget styre. Styret er pensjonskassens øverste organ.

Styret består av:

Knut M. Ore (leder)

Oppnevnt av kommunestyret

Margrethe Smith (nestleder)

Oppnevnt av kommunestyret

Trond Julin

Oppnevnt av kommunestyret

Arne H. Kristoffersen

Oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene

Elisabeth S. Arntsen

Oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene

Alle styrets medlemmer har tatt gjenvalg for en ny to-årsperiode frem til 2022.

Styret har avholdt 9 møter, samt 1 styreseminar.

Pensjonskassens revisor er Knut Aker, Ernst & Young AS, og aktuar er Hans Gunnar Vøien, Gabler AS. Revisor og aktuar har møtt minst to ganger i året og i tillegg etter behov.

Ved utløpet av 2020 hadde pensjonskassen 7 fast ansatte medarbeidere.

Fordelingen mellom kjønn i styret er 2 kvinner og 3 menn. Administrasjonen bestod frem til 1. desember 2020 av kun kvinner. Fra og med 1. desember 2020 har administrasjonen bestått av 6 kvinner og 1 mann.

Pensjonskassen har fast samarbeid med profesjonelle rådgivere innenfor aktuarielle og finansielle tjenester.

Det har ikke inntruffet noen yrkesskader ved kontoret. Sykefraværet var 0,51 prosent.

DKPs virksomhet er ikke av en slik karakter at den forurensar det ytre miljø.

Pensjonskassen har gjennom hele 2020 fulgt myndighetenes smittevernstiltak for å sikre daglig drift og hindre spredning av koronavirus. De fleste av våre ansatte har utført sine arbeidsoppgaver hjemme fra og har vært tilgjengelig via e-post og telefon. Med de ansattes svært positive innstilling, har dette fungert godt for pensjonskassens virksomhet og dets medlemmer.

Samfunnsansvar

DKPs samfunnsansvar er i første rekke å levere offentlig tjenstepensjon til rett tid og med god service til våre medlemmer, og på en forsvarlig og kostnads-effektiv måte for kommunen og de øvrige foretak som er tilknyttet DKP.

I forvaltningen av DKPs midler har styret valgt som et minimum å følge de krav som til enhver tid er pålagt Statens pensjonsfond utland (SPU), herunder også FN Global Compacts 10 prinsipper for samfunnsansvar. Dette er prinsipper utformet med basis i menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og antikorrupsjon. Styret har fokus på klimavennlige og bærekraftige investeringer. Pensjonskassen har en regelmessig vurdering og oppfølging av DKPs kapitalforvalteres kriterier på dette området, og disse følger utviklingen i de generelle normene til klima over tid.

Styret har vedtatt etiske retningslinjer som skal gjelde for DKPs ansatte, styremedlemmer og andre som handler på vegne av pensjonskassen. De etiske retningslinjene for DKP stiller krav om å opptre i samsvar med allmenne etiske normer og gjeldende lovverk. Formålet med DKPs etiske retningslinjer og regler er å øke tilgjengeligheten til, og derved også bevisstheten om, de etiske normer og regler som ligger til grunn for pensjonskassens virksomhet.

Fremtidsutsikter og etterfølgende hendelser

Ny offentlig tjenstepensjon ble innført med virkning fra 2020 og gjelder for alle offentlig ansatte som er født i 1963 og senere.

Den første pensjonen som skal utbetales etter nye regler blir i 2025. Dagens ordning for alderspensjon og AFP vil fortsatt gjelde for dem som er født før 1963.

Nye pensjonsregler gir ansatte større valgfrihet enn tidligere, og dette innebærer et økt behov for individuell rådgivning. DKP vil derfor i årene fremover fokusere på god formidling av pensjonsrettighetene til sine medlemmer. DKP har her et særlig fortrinn på grunn av sin nærhet til medlemmene. Som følge av økende kompleksitet i regelverket for offentlig tjenstepensjon og høyere krav til kommunikasjon, har DKP sett behovet for systemtilpasninger for å kunne simulere og beregne ny offentlig pensjon. I løpet av første halvår 2020 ble nytt, forbedret simuleringsverktøy lagt ut på kommunens intranett og pensjonskassens hjemmeside til bruk for alle ansatte, og pensjonskassen vil legge til rette for kompetansebygging på bruk av verktøyet hos arbeidsgiverne.

I 2020 digitaliserte DKP de fleste av sine tjenester, både søknadsprosessen og kommunikasjonen med medlemmene og arbeidsgiverne. I tillegg har pensjonskassen besluttet å avslutte praksisen med intern regnskapsføring og regnskapsfirmaet Aider vil føre regnskapene for pensjonskassen i tiden fremover. Pensjonskassen innfører også elektronisk fakturahåndtering med tilhørende app for godkjenning av fakturaer. Pensjonskassen vil ved bruk av eksternt regnskapsfirma dermed være mindre sårbar.

Pensjonskassen skal fortsatt være konkurransedyktig i forhold til andre leverandører av offentlig tjenstepensjon, både når det gjelder kostnader og service.

DKPs viktigste oppgave er å sikre grunnlaget for fremtidige pensjonsutbetalinger innen de lovpålagte rammene for driften. For styret betyr det å sikre best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer. En god soliditet er da en forutsetning for å kunne ta en begrenset investeringsrisiko, og samtidig ha risikobærende evne til å tåle svingninger i finansresultatene.

DKP har en solid solvensmarginkapitaldekning ved inngangen til 2021. Pensjonskassens soliditet fremstår som meget god også etter et krevende år der Covid-19 og lockdown har utfordret de fleste virksomheter globalt.

Generelt vil et lavt rentenivå være en utfordring i forhold til å oppnå tilstrekkelige avkastningsresultater og oppfylle rentegarantien for pensjonskassen med stor andel av finansporteføljen i rentebærende instrumenter. En gunstig utvikling i andre markeder, som aksjer og eiendom, vil derfor ha stor betydning for buffersituasjonen også fremover. Vi ser imidlertid at de lange statsrentene økte mot slutten av 2020, noe som er gunstig for pensjonskassen.

Selv om markedene har vist en positiv utvikling siden årsskiftet vil styret fortsette å følge opp likviditets- og soliditetssituasjonen tett, og er klar til å iverksette tiltak hvis markedssituasjonen skulle kreve dette.

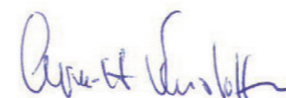
Styret og administrasjonen vil fortsette arbeidet med å videreutvikle og drive pensjonskassen til beste for medlemmene og foretakene som har forsikringsavtale med DKP.

Takk

Styret takker pensjonskassens ansatte, Drammen kommune og samarbeidspartnere for et godt samarbeid i et krevende år.

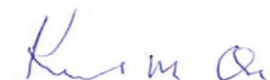
Spesielt nevnes det gode samarbeidet pensjonskassen har hatt med Drammen kommune i forbindelse med kommunesammenslåingen.

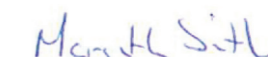
Drammen, 22. mars 2021 / Styret for Drammen kommunale Pensjonskasse

Arne H. Kristoffersen

Elisabeth S. Arntsen

Trond Julin

Knut M. Ore / Styreleder

Margrethe Smith / Nestleder

Eiler Helén / Direktør

Drammenselva ved Mjøndalen. Krogstad Cellulosefabrik
Foto: Røstad, Paul Andreas / DEXTRA Photo

TEKNISK REGNSKAP

Premieinntekter	Noter	2020	2019
Forfalte premier, brutto	2	409 810 984	351 426 521
- Avgitte gjenforsikringspremier		-198 000	-198 000
Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak	19	1 655 461 538	0
Sum premieinntekter for egen regning		2 065 074 522	351 228 521
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		68 868 266	85 721 317
Netto driftsinntekt fra eiendom	8	16 735 271	15 858 161
Verdiendringer på investeringer		503 569 736	345 679 471
Realisert gevinst og tap på investeringer		8 919 350	9 304 503
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		598 092 623	456 563 452
Andre forsikringsrelaterte inntekter		1 870 200	1 069 159
Pensjoner mv.			
Utbetalte pensjoner mv.	3	-245 654 711	-159 771 527
Sum pensjoner mv.		-245 654 711	-159 771 527
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
- kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve mv.	17,19	-1 542 375 307	-251 191 061
Endring i tilleggsavsetninger	9,19	-265 478 834	-27 203 873
Endring i kursreguleringsfond	13,17	-467 001 588	-327 638 311
Endring i premiefond	17,19	-379 054 808	-4 483 512
Overført tilleggsavsetninger m.m. fra andre forsikringsforetak	19	274 052 779	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser		-2 379 857 758	-610 516 757
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultatet		0	0
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	9,17	-11 349 683	-15 819 484
Forsikringsrelaterte driftkostnader			
Forvaltningskostnader		-2 509 020	-3 002 148
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	4,5	-14 255 804	-9 089 135
Sum forsikringsrelaterte driftkostnader		-16 764 824	-12 091 283
Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	0
Resultat av teknisk regnskap	9	11 410 368	10 662 080

IKKE TEKNISK REGNSKAP

Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	Noter	2020	2019
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		5 625 785	8 378 781
Netto driftsinntekt fra eiendom	8	1 367 089	1 550 047
Verdiendringer på investeringer		41 136 146	33 788 242
Realisert gevinst og tap på investeringer		728 613	909 463
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		48 857 633	44 626 533
Andre inntekter		0	43
Sum andre inntekter		0	43
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		-372 971	-470 596
Andre kostnader		-573 951	-764 306
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-946 922	-1 234 902
Resultat av ikke-teknisk regnskap	9	47 910 711	43 391 674
Resultat før skattekostnader	9	59 321 079	54 053 754
Skattekostnader	6	-7 279 596	-6 022 514
Resultat før andre inntekter og kostnader		52 041 483	48 031 240
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	7	-3 911 156	4 646 205
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	6	977 789	-1 161 500
TOTALRESULTAT	9	49 108 114	51 515 945

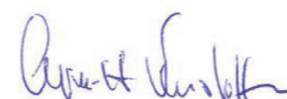
EIENDELER

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	Noter	2020	2019
INVESTERINGER			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	8	29 274 902	30 642 770
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall		0	0
Utlån og fordringer		518 225	774 598
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	12,14	188 898 705	161 068 930
Rentebærende verdipapirer	11,14	382 659 530	311 909 415
Utlån og fordringer		4 207 981	14 364 607
Sum investeringer		605 559 343	518 760 320
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter		17 333 461	0
Andre fordringer		2 027 337	2 732 585
Sum fordringer		19 360 798	2 732 585
Andre eiendeler			
Kasse, bank		6 588 232	4 059 847
Overfinansiering av pensjonsforpliktelse		0	2 289 862
Sum andre eiendeler		6 588 232	6 349 709
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Forskuddsbetalte kostnader		104 618	226 036
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		104 618	226 036
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		631 612 992	528 068 650
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN			
INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	8	380 725 098	314 357 230
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall		0	0
Utlån og fordringer		6 739 609	7 946 426
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	12,14	2 456 659 907	1 652 369 632
Rentebærende verdipapirer	11,14	4 976 552 519	3 199 807 967
Utlån og fordringer		54 725 512	147 363 246
Sum investeringer i kollektivporteføljen		7 875 402 645	5 321 844 501
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN		7 875 402 645	5 321 844 501
SUM EIENDELER		8 507 015 636	5 849 913 150

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

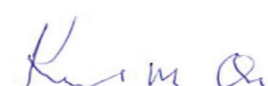
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Noter	2020	2019
Innskutt egenkapital			
Innskudd kjernekapital		196 919 684	130 700 000
Sum innskutt egenkapital		196 919 684	130 700 000
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond		60 186 032	58 815 627
Annen opptjent egenkapital		369 283 621	321 545 910
Sum opptjent egenkapital		429 469 653	380 361 537
Ansvarlig lånekapital mv.			
Evigvarende ansvarlig lånekapital	15	35 500 000	35 500 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.		35 500 000	35 500 000
Forsikringsforpliktelser - kontraktfastsatte forpliktelser			
Premiereserve mv.	17,19	5 605 233 173	4 062 857 866
Tilleggsavsetninger	17,19	449 761 427	184 282 593
Kursreguleringsfond	13,17	1 277 434 708	810 433 120
Premiefond	2,17	482 787 304	205 455 295
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktfastsatte forpliktelser		7 815 216 612	5 263 028 874
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	7	1 611 872	0
Forpliktelser ved periodeskatt	6	7 283 470	8 156 550
Forpliktelser ved utsatt skatt	6	18 893 750	18 818 566
Sum avsetninger for forpliktelser		27 789 092	26 975 116
Forpliktelser			
Finansielle derivater		0	0
Andre forpliktelser		1 614 429	11 087 113
Sum forpliktelser		1 614 429	11 087 113
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpte kostnader		506 166	2 260 511
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		506 166	2 260 511
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		8 507 015 636	5 849 913 151

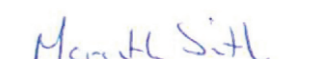
Drammen, 23. mars 2021 / Styret for Drammen kommunale Pensjonskasse

Arne H. Kristoffersen

Elisabeth S. Arntsen

Trond Julin

Knut M. Ore / Styreleder

Margrethe Smith / Nestleder

Eiler Helén / Direktør

OPPSTILLING AV ENDRING I EGENKAPITAL

(1000 kr)	Selskaps- kapital	Risiko- utjevningfond	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.18	120 700	56 722	272 123	449 545
Innskutt kjernekapital	10 000			10 000
Resultat før andre inntekter og kostnader		2 093	45 938	48 031
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			4 646	4 646
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			(1 161)	(1 161)
Egenkapital 31.12.19	130 700	58 815	321 547	511 061
Innskutt kjernekapital	10 000			10 000
Innskutt Egenkapital fra Flytteoppgjør KLP	56 220			56 220
Resultat før andre inntekter og kostnader		1 371	50 671	52 042
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			(3 911)	(3 911)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			978	978
EGENKAPITAL 31.12.20	196 920	60 186	369 284	626 389

KONTANTSTRØMANALYSE

(1000 kr)	2020	2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier	279 368	312 408
Utbetalte pensjoner	-245 655	-159 772
Innbetalt ved overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger fra KLP	1 929 515	0
Utbetalinger til leverandører, ansatte mv.	-24 864	-2 172
Utbetaling av inntekts- og formuesskatter	-7 100	-5 284
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	1 931 264	145 180
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto innbetaling fra bygninger og fast eiendom	18 102	17 408
Netto inn-/utbetaling utlån og finansielle investeringer	-2 172 738	-170 081
Innbetaling av renter og utbytte	76 364	95 169
Utbetaling av renter og forvaltningshonorar	-3 456	-4 237
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	-2 081 728	-61 741
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling av kjernekapitalinnskudd	66 220	10 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	66 220	10 000
Netto endring i kasse, bank	-84 244	93 439
Beholdning kasse, bank pr. 01.01.	149 726	56 287
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12.*)	65 482	149 726

*) Beholdning pr. 31. desember er presentert i balansen på linje «Kasse, bank» med 4059, «Utlån og fordringer» under finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi for selskapsporteføljen med 12 937 og tilsvarende for kundeporteføljen med 132 730.

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 / Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2020 er avlagt i henhold til Lov om årsregnskap (regnskapsloven) og Forskrift for årsregnskap av 20. desember 2011 om regnskap for pensjonsforetak.

Investerings eiendom

Investerings eiendom består av eiendom (tomt, bygning eller begge deler) som benyttes for å opptjene leieinntekter, for verdistigning på kapital eller begge deler. Investerings eiendommer regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatte markedsverdier, uten fradrag for transaksjonsutgifter ved et eventuelt salg. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Det skal foretas en årlig vurdering av hvorvidt de bokførte verdier er høyere eller lavere enn virkelig verdi (markedsverdi) som forventes å ikke være av forbigående art. Vurdering av virkelig verdi baseres på en takst

foretatt av en uavhengig takstmann/foretak, som er kvalifisert og har ustrakt erfaring med området og type eiendom som verdsettes. Verdsettelsen er basert på en neddiskontering av summen av netto årlige leieinntekter med et avkastningskrav som reflekterer risiko i netto kontantstrømmer.

Finansielle instrumenter

Målekategorier

Finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IAS 39 klassifiseres i følgende kategorier:

Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, holde til forfall, utlån og fordringer, tilgjengelig for salg, og andre forpliktelser.

Pensjonskassen har ikke eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle instrumenter som i første rekke holdes

med formål om å selge eller kjøpe tilbake på kort sikt, finansielle instrumenter som inngår i en portefølje av identifiserte instrumenter som er styrt sammen og hvor det beviselig er spor av kortsiktig gevinstrealisering, eller derivater som ikke er utpekt som sikringsinstrumenter, er klassifisert som holdt for handelsformål. Disse instrumentene inngår i kategorien finansielle instrumenter regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, sammen med finansielle instrumenter som kvalifiserer for, og er utpekt som, instrumenter regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet.

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato, hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Unntaket er de instrumentene som virksomheten utpeker som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet eller tilgjengelig for salg, eller som møter kriteriene for å inngå i kategorien utlån og fordringer.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer, som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Unntaket er de instrumenter som pensjonskassen har utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet eller som tilgjengelig for salg.

Andre forpliktelser

Finansielle forpliktelser som ikke faller inn i kategorien holdt for handelsformål og som ikke er utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet, er klassifisert som andre forpliktelser.

Prinsipper for regnskapsføring

Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter klassifisert som holdt for handelsformål, eller som er utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet, resultatføres og presenteres under netto inntekter fra investeringer.

Investeringer som holdes til forfall, lån og fordringer og andre forpliktelser regnskapsføres til amortisert kost.

Oversiktsbilde over Svelvik, tatt fra sjøen
Foto: Teigens Fotoatelier / DEXTRA Photo

Finansielle derivater som ikke er regnskapsført som sikringsinstrumenter vurderes til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi resultatføres løpende.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost nedskrives når det ut fra objektive bevis er sannsynlig at instrumentets kontantstrømmer er blitt påvirket i negativ retning av en eller flere begivenheter som har inntrådt etter førstegangs regnskapsføring av instrumentet. Nedskrivningsbeløpet resultatføres. Dersom årsaken til nedskrivningen i en senere periode bortfaller, og bortfallet kan knyttes objektivt til en hendelse som skjer etter at verdifallet er innregnet, reverseres den tidligere nedskrivningen. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da nedskrivningen blir reversert. Reversering av tidligere nedskrivning presenteres som inntekt.

Finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg, nedskrives når det er objektive indikasjoner på at eiendelen har falt i verdi.

Valuta

Poster i valuta omregnes til norske kroner med balansedagens valutakurs. Valutaterminer er regnskapsført til virkelig verdi (se over).

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter som er opptjent på beregningstidspunktet. Denne beregnes av pensjonskassens aktuar. Pensjonskassen er forsikringsteknisk fullfinansiert. Dette innebærer at premiereserven gir full dekning for verdien av de påløpte pensjonsforpliktelser.

DKP anvender en dynamisk dødelighetstariff, K2013, og er fullfinansiert i tråd med denne.

Administrasjonsreserven skal i prinsippet gi dekning for fremtidige administrasjonskostnader, som vil påløpe dersom pensjonskassen blir avvirket og ikke lenger kan finansiere administrasjonskostnadene gjennom kundenes løpende premiebetaling. Det er ikke adgang til å redusere den balanseførte administrasjonsreserven på annen måte enn ved å dekke årets administrasjonskostnader knyttet til løpende pensjonsutbetalinger.

Erstatningsavsetningen skal dekke pensjonskassens forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av, eller meldt til, pensjonskassen. Erstatningsavsetningen skal bare tilsvare midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret, dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger er fordelt til kundene med betinget virkning, og kan anvendes til dekning av eventuelt avkastningsunderskudd sett i forhold til garantert rente. Eventuell negativ avkastning kan ikke dekkes av tilleggsavsetninger.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier og eventuelle overskuddsmidler som fordeles til den enkelte kundes premiefond. Kundene har krav på 2,0 % avkastning. Premiefondsmidler kan benyttes til dekning av fremtidige premier.

Risikoutjevningfondet

Risikoutjevningfondet har som formål å absorbere svingninger i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid.

Risikoutjevningfondet kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve vedrørende risiko knyttet til person.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen har inntil 01.01.20

vært ytelsesbasert i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Personer født i 1963 og senere har fått omgjort sin pensjon opptjent i den gamle ordningen frem til 01.01.20 til en oppsatt rettighet. Ny opptjening for disse personene skal skje i en såkalt påslagsordning. Foreløpig omfattes denne overgangen kun av de som ikke har særaldersgrense, siden regelverket ikke er klart for de som har særaldersgrense. Samtidig som den nye modellen er blitt iverksatt, er det kommet nye regler for samordning med folketrygd i den gamle ordningen. Tjenestepensjonsordningen tilfredsstiller kravene i Lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Påslagsordningen er likhet med den gamle modellen for offentlig tjenestepensjon definert som ytelsesbasert og pensjonsordningen regnskapsføres i henhold til IAS 19. Brutto pensjonsforpliktelse vurderes til nåverdien av fremtidige pensjonsytelser, som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Når forpliktelsens nåverdi og virkelig verdi av pensjonsmidlene beregnes på balansetidspunktet, kan det oppstå gevinster og tap som resultat av endringer i forsikringsmessige forutsetninger og faktiske effekter. Forsikringsmessige gevinster og tap innregnes løpende i totalresultatet under andre resultatkomponenter.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, amortiseres med umiddelbar virkning.

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper.

Skattekostnad består av betalbar inntektsskatt, betalbar formuesskatt og endring i utsatt skatt.

Pensjonskassen ilegges 0,15 % formuesskatt av ligningsmessig nettoformue. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi i balansen.

Fritaksmetoden er for pensjonskassen kun gjeldende for investeringer i selskapsporteføljen. Den andel av

realisert gevinst eller tap som tilordnes ikke-teknisk regnskap på investeringer innenfor fritaksmetoden, behandles som permanent forskjell og er ikke skattepliktig. Det beregnes ikke utsatt skatt eller utsatt skattefordel på urealiserte gevinster eller tap på den andel som tilordnes selskapsporteføljen.

Transaksjoner med nærstående parter

Ved utgangen av 2020 hadde følgende foretak forsikringsavtale med DKP:

1. Drammen kommune
 - Drammen Eiendom KF
 - Drammensbadet KF
 - Hermansenteret Nedre Eiker KF
2. Drammen Fjernvarme AS
3. Drammen Kino AS
4. Glitrevannverket IKS
5. Drammensregionens Brannvesen IKS
6. Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS
7. Legevakta i Drammensregionen IKS
8. Sør Øst 110 IKS
9. Drammensregionens interkommunale Havnevesen
10. Drammen Kirkelige Fellesråd
11. Drammen kommunale Pensjonskasse

Pensjonskassen har kun transaksjoner med nærstående parter som kan knyttes opp til foretak som pensjonskassen har forsikringskontrakter med. Dette gjelder primært premieinntekter og utestående fordringer.

Inndeling av forvaltningskapitalen

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i en kollektivportefølje (kundeportefølje) og en selskapsportefølje. Kundeporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger, som skal dekke de kontraktsfastsatte forpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler, som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene. Pensjonskassen har valgt en felles kapitalforvaltning av selskaps- og kollektivporteføljen.

Note 2 / Forfalte premier og premiefond

(1000 kr)	2020	2019	2018
Arbeidsgiverpremie 10,10 % (11,00 % i 2019) ¹⁾	243 910	183 731	178 388
Reguleringspremie:			
Innbetalt reguleringspremie	18 317	94 747	108 589
Belastet reguleringspremie fra premiefond	60 966	53 494	18 201
Medlemspremie 2 % ²⁾	48 737	33 926	32 271
Premie for ikke forsikringsbare tilfeller ³⁾	16 983	-25 383	-69 656
Forfalt ikke betalt premie (fra premiefond)	20 897	10 912	0
Sum	409 811	351 427	267 793

1) Arbeidsgiver betaler 10,10 % premie av bruttolønn

2) Ansatte trekkes 2,0 % premie av sin bruttolønn

3) For mye (fortegn -, tilbakeført)/for lite (fortegn +) innbetalt premie vedrørende ikke forsikringsbare tilfeller

Utvikling i premiefond (1000 kr)	2020	2019	2018
Premiefond IB	205 455	224 176	150 757
Overført/dekket i flytteeoppgjør KLP	-17 057	0	
Overført, frigjort premiereserve ved endringer i TP 1.1.20	368 149	0	
Innbetalt i løpet av året ¹⁾	313 795	312 403	319 249
Inntektsførte premier	-409 811	-351 427	-267 794
Garanterte renter overført til fondet	10 906	4 484	3 095
Renteresultat overført til premiefondet	0	0	0
Risikoresultat overført til premiefondet	11 350	15 819	14 897
Annen tilordning av overskudd	0	0	3 972
Premiefond 31.12.	482 787	205 455	224 176

1) Alle premieinntekter balanseføres

Inntektsførte premier (1000 kr)	2020	2019	2018
Ordinær premie	313 544	228 569	210 659
Reguleringspremie	79 283	148 241	126 791
Tilbakeført premie til premiefond	16 983	-25 383	-69 656
Sum premier	409 811	351 427	267 794

Note 3 / Utbetalte pensjoner mv.

(1000 kr)	2020	2019
Direkte utbetalte pensjoner		
Alderspensjon	151 530	106 715
Uførepensjon	23 161	15 817
Etterlattepensjon	19 649	15 404
Barnepensjon	1 497	854
Midlertidig uføre	9 131	5 771
Utbetalte pensjoner overføringsavtalen	18 066	14 091
AFP 65 år	36 276	22 674
KLP utbetalt, januar og februar	13 068	0
Sum direkte utbetalte pensjoner	272 380	181 325
Refusjon fra NAV, pensjonskontoret	-13	
Sum mottatte refusjonspensjoner	-26 712	-21 554
Sum refusjoner	-26 725	-21 554
Sum utbetalte pensjoner mv.	245 655	159 772

Note 4 / Ytelser og lån til ledende ansatte m.m.

(1000 kr)	Lønn	Naturalytelser	Pensjon	Sum
Direktør Wenche Øverås	1 347	4	136	1 487
Direktør Eiler Helén ¹⁾	100		10	110
	1 447	4	146	1 597

Styrehonorar:

Knut M. Ore	134,0
Margrethe Smith	93,0
Trond Julin	75,0
Arne H. Kristoffersen	75,0
Elisabeth S. Arntsen	75,0
Roar Paulsen	1,8
	453,8

1) Ny Direktør fra og med 1. desember 20

Det er ikke inngått noen sluttvederlagsavtaler til ansatt i pensjonskassen.

Drammenselva fra Bragernesåsen
Foto: Røstad, Paul Andreas / DEXTRA Photo

Note 5 / Administrasjonskostnader

(1000 kr)	2020	2019
Kostnader vedrørende lokaler ¹⁾	1 066	740
Lønn og andre personalkostnader	7 979	4 881
Andre administrasjonskostnader	6 111	5 285
Revisjonskostnader	265	264
Honorar til aktuar	1 031	861
Honorar til finansiell rådgiver	686	531
Sum	17 138	12 562

Herav:

Forsikringsrelaterte kostnader, teknisk regnskap	14 256	9 089
Forvaltningskostnader, teknisk regnskap	2 509	3 002
Forvaltningskostnader, ikke-teknisk regnskap	373	471

1) Leieavtalen for DKPs kontorlokaler løper frem til 01.11.21. Leiekostnaden utgjør 645 040 kr.

Ved utløpet av 2020 hadde pensjonskassen 7 fast ansatte medarbeidere.

Pensjonskassens ansatte er med i den kollektive pensjonsordningen på lik linje med andre medlemmer av pensjonskassen.

Note 6 / Skattekostnad

(1000 kr)	2020	2019
Resultat før skattekostnad	59 321	54 054
Skatt på resultat før skattekostnad	14 830	13 513
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-6 894	-6 970
Beregnet formueskatt	400	200
Endring skatt for tidligere år	-1 057	-720
Sum skattekostnad	7 279	6 023

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller:

Eiendom	5 256	4 195
Finansielle investeringer utenfor fritaksmetoden	4 500	2 125
Gevinst/taps-konto	9 541	11 926
Netto pensjonsforpliktelse/overfinansiering	-403	573

Sum utsatt skatt	18 894	18 819
-------------------------	---------------	---------------

Skattekostnaden består av:

Betalbar inntektsskatt	6 883	7 956
Formueskatt	400	200
Endring utsatt skatt	75	-251
Endring skatt tidligere år	-1 057	-720
Skatt som inngår i andre inntekter og kostnader	978	-1 162

Sum skattekostnad ordinært resultat	7 279	6 023
--	--------------	--------------

Risikoutjevningfondet pr. 31.12.17 utgjorde 55 323 kr. Fondet vil være skattepliktig ved avviking av pensjonskassen, og det avsettes ikke utsatt skatt på denne skatteposisjonen.

Note 7 / Pensjonskostnader egne ansatte

Forutsetninger	31.12.2020	31.12.2019
Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %
Forventet lønnsøkning	2,25 %	2,25 %
Forventet økning G	2,00 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	1,25 %	1,25 %
Antatt langsiktig avkastning	1,70 %	2,30 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013
Brutto pensjonsforpliktelse		
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01	18 694 197	20 239 835
Rentekostnad	429 967	526 236
Årets pensjonsopptjening	698 979	664 609
Pensjonsutbetalinger	-344 739	-374 519
+ (Redusert)/Økt forpliktelse ved pensjonsplanendring i løpet av året	0	-244 756
Årets estimatavvik	3 488 970	-2 117 208
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	22 967 374	18 694 197
Pensjonsmidler		
Virkelig verdi pensjonsmidler 01.01	20 616 684	17 660 858
Forventet avkastning	474 184	459 182
Innbetalinger	662 824	1 087 426
Pensjonsutbetalinger	-344 739	-374 519
Årets estimatavvik	205 044	1 783 737
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	21 613 997	20 616 684
Netto pensjonsforpliktelse		
Netto pensjonsforpliktelse	1 353 377	-1 922 487
Periodisert AGA	258 495	-367 195
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	1 611 872	-2 289 682

Årets kostnad - i resultat før andre resultatkomponenter	2020	2019
Årets pensjonsopptjening	698 979	664 609
Rentekostnad av pensjonsforpliktelser	426 048	521 430
Forventet avkastning av pensjonsmidler	-477 801	-468 331
+ (Redusert)/Økt forpliktelse ved pensjonsplanendring i løpet av året	0	-244 756
Netto pensjonskostnad	647 226	472 952
Periodisert AGA på netto pensjonsforpliktelse	123 620	90 334
Netto pensjonskostnad inkl. AGA	770 846	563 286
Aktuarielle gevinster/(tap) i totalresultat		
I brutto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	-4 116 200	2 862 289
Pensjonsmidler	205 044	1 783 737
Sum aktuarielle gevinster/(tap)	-3 911 156	4 646 026

Note 8 / Fast eiendom

(1000 kr)	2020	2019
IB	345 000	320 000
Tilgang/påkost i løpet av året	25 445	19 805
Verdiregulering i løpet av året	39 555	5 195
Utgående balanse 31.12.	410 000	345 000
Herav fordelt til:		
Kollektivporteføljen	381 059	315 346
Selskapsporteføljen	28 941	29 654

Pensjonskassen kjøpte i 2005 eiendommen Engene 1, Drammen. Akumulert anskaffelseskost er 232,3 mill. kr. Investeringen er en finansplassering på kommersielle vilkår, og bygger på en nettoleieavtale frem til 2024 med Drammen kommune. Det er inngått en avtale mellom Drammen kommune og Drammen Eiendom KF om forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommen. Eiendommen benyttes ikke av Drammen kommunale Pensjonskasse.

Eiendommen regnskapsføres til virkelig verdi i henhold til årsregnskapsforskriften § 3-4 og IAS 40. Eiendommen verdsettes årlig av uavhengig selskap, som har kompetanse til å foreta denne type verdsettinger og som kjenner lokalmarkedet. Verdsettingen er basert på diskontering av fremtidige kontantstrømmer fra den langsiktige leiekontrakten med Drammen kommune. Til grunn for verdsettingen er det anvendt en diskonteringsrente på 6,6 %. Det ble foretatt oppskrivning av eiendommen i 2020. Eiendommen ble verdiregulert til 410 mill. kr.

I 2020 er det generert en husleieinntekt på 18,1 mill. kr. Leieinntekten er i sin helhet mottatt av nærstående part, Drammen kommune.

(1000 kr)	Sum	Kollektiv	Selskap
Netto leieinntekt fra eiendom	18 102	15 858	1 550
Sum	18 102	15 858	1 550

Note 9 / Resultatanalyse

(1000 kroner)	2020	2019
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	132 961	129 994
Garanterte renter premiereserve	-129 259	-96 214
Garanterte renter premiefond	-10 906	-4 484
Renteresultat (a)	-7 204	29 297
Frigjort adm. reserve	9 826	6 391
Løpende administrasjon tillegg	5 654	6 471
Forvaltningskostnader	-2 509	-3 002
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-14 256	-9 089
Administrasjonsresultat (b)	-1 285	771
Premie til avkastningsgaranti (c)	11 325	7 798
Risikoresultat (d)	11 350	15 819
Resultat av teknisk regnskap før disponering	14 186	53 685
<i>(e)=(a)+(b)+(c)+(d)</i>		
<i>Renteresultat overført til premiereserve</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Renteresultat overført til/fra tilleggsavsetninger</i>	<i>8 574</i>	<i>-27 204</i>
<i>Renteresultat som overføres til premiefond</i>		
<i>Risikoresultat som overføres til premiefond</i>	<i>-11 350</i>	<i>-15 819</i>
Teknisk resultat	11 410	10 662
Resultat av ikke-teknisk regnskap	47 911	43 392
Resultat før skattekostnad	59 321	54 054
Skattekostnad	-7 280	-6 023
Resultat før andre inntekter og kostnader	52 041	48 031
Andre inntekter og kostnader	-2 933	3 485
Totalresultat	49 108	51 516
Disponering av resultat før andre inntekter og kostnader:		
Overføring til risikoutjevningfondet	1 370	2 093
Overført til opptjent egenkapital	47 738	49 423

Note 10 / Kapitalavkastning

Beregnet etter modifiserte Dietz' metode for både selskaps- og kollektivporteføljen:

	2020	2019	2018	2017	2016
Verdijustertavkastning ekskl. verdiutvikling HTF	8,6 %	9,7 %	0,0 %	7,9 %	6,2 %
Verdijustertavkastning inkl. verdiutvikling HTF		9,7 %	0,0 %	7,7 %	6,0 %
Bokført avkastning	2,3 %	3,7 %	2,5 %	3,5 %	3,3 %

Note 11 / Obligasjonsfond

(1000 kr)	Kostpris ¹⁾	Markedsverdi ¹⁾	Kollektiv	Selskap
Obligasjonsfond norske				
DNB Obligasjon (III)	1 391 256	1 422 937	1 322 495	100 442
Storebrand Kreditt Norsk IG B	1 127 479	1 142 057	1 061 441	80 615
Sum	2 518 735	2 564 994	2 383 937	181 057
Obligasjonsfond utenlandske				
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1 - Robeco	669 807	748 412	695 583	52 829
Mercer Short Duration Global Bond Fund 2 - Pimco	651 786	695 215	646 142	49 074
Alfred Berg Nordic Investment Grade	542 683	573 574	533 087	40 487
Alfred Berg Investment Grade Mid duration I	750 587	777 017	722 169	54 848
Sum	2 614 862	2 794 218	2 596 981	197 238
Sum obligasjonsfond	5 133 598	5 359 212	4 980 917	378 295

1) Inkl. opptjent ikke-forfalt renteinntekt

	Verdijustert avkastning	Rentedurasjon
Norske obligasjoner	5,5 %	1,5 år
Utenlandske obligasjoner	2,8 %	1,9 år
Samlet	4,2 %	1,7 år

Utenlandske plasseringer er valutasikret.

Note 12 / Aksjer og andeler

(1000 kr)	Kostpris	Markedsverdi ^{*)}	Kollektiv	Selskap
Storebrand Eiendomsfond	242 722	290 230	269 743	20 487
Alfred Berg Gambak C	237 243	482 962	448 871	34 091
KLP Aksje Global Indeks II	114 167	228 351	212 232	16 119
KLP Aksje Global Indeks III	92 167	181 637	168 816	12 821
KLP Aksje Global Indeks IV	51 166	123 147	114 454	8 693
Baillie Gifford G Worldwide Global Alpha Choice B	201 169	694 195	645 193	49 002
Nordea Stabile Aksjer Global	90 562	124 268	115 496	8 772
Ardevora Global Long-only Equity SRI Fund	450 000	520 770	484 010	36 760
Sum	1 479 197	2 645 559	2 458 815	186 744

*) Markedsverdi er inkludert opptjent utbytte

Forvaltningsstrategien for aksjeinvesteringene følger en moderat risikoprofil.

Andelen av børsnoterte selskaper er 100 %. Utenlandske plasseringer er valutasikret.

Aksjer og andeler er kategorisert til virkelig verdi over resultatet, og er klassifisert som «holdt for handelsformål». Utenlandske aksjer er ved anskaffelsen bokført til opprinnelig kostpris i valuta, omregnet til norske kroner etter transaksjonsdagens valutakurs. Balansedagens valutakurs benyttes ved fastsettelse av markedsverdi på verdipapirer.

Verdijustert avkastning	
Norske aksjer	20,3 %
Utenlandske aksjer (inkl. valutasikring)	18,2 %
Totalt aksjer	18,5 %
Eiendomsfond	
	7,9 %

Opflaatning paa Stenberg.
Foto: Flogelands Atelier / Norsk Teknisk Museum

Note 13 / Kursreguleringsfond

(1000 kr)	Anskaffelses-verdi	Virkelig verdi	Urealisert gevinst	Urealisert tap	Netto gevinst/tap
Aksjefond					
Norske	479 966	773 192	293 226		293 226
Utenlandske	999 231	1 872 367	873 136	0	873 136
Sum	1 479 197	2 645 559	1 166 362	0	1 166 362
Obligasjonsfond					
Norske	2 518 735	2 564 994	46 259		46 259
Utenlandske	2 614 862	2 794 218	179 356		179 356
Sum	5 133 598	5 359 212	225 614	0	225 614
Andre finansielle instrumenter					
Renterelaterte derivater		0	0	0	0
Sum		0	0	0	0
Totalsum	6 612 794	8 004 771	1 391 976	0	1 391 976
Urealisert kursreserve					1 391 976
Fond for urealiserte gevinster					114 542
Kursreguleringsfond					1 277 435

Kollektivporteføljen representerer 91,7 % av urealisert gevinst, mens selskapsporteføljen representerer 8,2 %.

Note 14 / Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi-målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av den inputen som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi-hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Input er noterte priser (ujusterte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Input er annet enn noterte priser inkludert nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3: Input for eiendelen eller forpliktelsen, som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

Nivå 2

Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning består av noterte sertifikater og obligasjoner. Investeringer i aksjefond er plassert i prisingshierarkiet nivå 2. Aksjefondene inneholder investeringer med børsnoterte- og likvide aksjer. Med unntak av statspapirer, er obligasjoner plassert i prisingshierarkiets nivå 2. Dette begrunnes med at det ikke er stor nok omsetning i noen av de børsnoterte instrumentene slik at man ikke til enhver tid kan lese av en markedspris.

Investeringene er verdsatt til offisielle fondskurser fra fondsforvalter.

Pensjonskassens finansielle derivater består av renteswapper. Virkelig verdi innhentes fra motpart og denne er basert på observerbare markedskurser.

Nivå 3

Aksjer og andeler i nivå 3 består av investering i eiendomsfond med underliggende eiendomsinvesteringer. Verdivurderingen av eiendomsfond gjøres på bakgrunn av opplysninger mottatt fra fondsforvalter. Fondsforvalter beregner Net Asset Value (NAV) som legges til grunn for verdifastsettelse.

Eiendeler innregnet til virkelig verdi (1000 kr)	2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aksjer og andeler	2 645 559		2 355 327	290 230
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	5 359 212		5 359 212	
Utlån og fordringer ¹⁾	58 933	58 933		
Sum	8 063 704	58 933	7 714 539	290 230

Note 15 / Ansvarlig lån (tilleggs kapital)

(1000 kr)	Valuta	Lånebeløp	Forfall
Drammen kommune ¹⁾	NOK	25 000	Evigvarende
Drammen kommune ²⁾	NOK	10 500	Evigvarende
Sum ansvarlig lånekapital	NOK	35 500	

¹⁾ Kommunalbankens snittrente for ordinære p.t. lån

²⁾ Gjennomsnittslånsrente i DKP - 0,5 %

Note 16 / Finansiell risiko

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til det valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom, utlån mot pant i fast eiendom og bankinnskudd.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Aksje- og eiendomsrisiko

Aksje- og eiendomsrisiko er risiko for tap på aksjer eller eiendom som følge av endringer i markedspriser på finansielle instrumenter. Pensjonskassen har fastsatt allokeringsrammer for å begrense denne type risiko.

Kredittisiko

Med kredittisiko menes risiko for at utsteder av et verdipapir eller en lånekunde misligholder sine forpliktelser.

For å holde kredittisikoen innenfor akseptable rammer, har styret fastsatt krav til kredittverdighet til investeringer som inngår i de finansielle porteføljer og forhåndsgodkjent forvaltners kredittvurderingssystem. Det har ikke vært kredittap på verdipapirer i DKP.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået.

Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forvaltere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivisere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for verdiendringer som følge av svingninger i valutakursene. DKP valutasikrer alle sine utenlandske plasseringer.

Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer tre måneders pensjonsutbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre noe av sine investeringer til likviditet.

Solvenskapitaldekningen pr. 31.12.20 viser følgende:

Samlet risiko (mill. kr)	2020
Renterisiko	39
Aksjerisiko	907
Eiendomsrisiko	174
Valutarisiko	0
Kredittisiko	413
Konsentrasjonsrisiko	0
Forsikringsrisiko inkl. avgangsrisiko	125
Motpartsrisiko	6
Operasjonell risiko	36
Diversifisering	-249
Justering for den tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-218
Samlet solvenskapitalkrav (MNOK)	1 234
Samlet ansvarlig kapital (mill. kr)	
Innskutt EK	197
Risikoutjevningfond	60
Annen EK	369
Delårsresultat	0
Ansvarlig lån	36
Tilleggsavsetninger	450
Kursreguleringsfond	1 277
Merverdier HTF porteføljen	0
Justering til beste estimat (BE)	-350
Margin i forsikringstariffen	37
Ansvarlig kapital uten overgang (MNOK)	2 075
Solvenskapitaldekning uten overgang	168 %
Effekt av overgangsregelen (MNOK)	263
Ansvarlig kapital med overgang (MNOK)	2 338
Solvenskapitaldekning med overgang	189 %

Solvenskapitaldekningen skal være over 100 % til enhver tid.

Pensjonskassen har en målsetning om å ha en solvenskapitaldekning på over 140 %.

DKP har i sin strategiutforming tatt høyde for markedsfall som er betydelig større enn det som er inntruffet hittil. Styret følger opp likviditets- og soliditetssituasjonen tett, og er klar til å iverksette tiltak hvis markedssituasjonen skulle kreve dette.

Mjøndalen, Nedre Eiker, Buskerud, januar 1960. Mann ved elv.
Foto: Dagbladet / Norsk Folkemuseum

Note 17 / Endring i forsikringsforpliktelser

Bevegelsen i premiereserven er som vist i nedenstående oppstilling:

(1000 kr)	Til dekning av påløpt pensjonsforpliktelse (eksklusiv administrasjonsreserve og erstatningsavsetninger)	Administrasjonsreserve	Erstatningsavsetning	Til sammen
Pr. 31.12.19	3 909 974	99 796	53 087	4 062 858
Endring 2020	1 483 510	48 000	10 865	1 542 375
Pr. 31.12.	5 393 485	147 797	63 952	5 605 233

Endringene i administrasjonsreserven (1000 kr):

Administrasjonsreserve IB	99 796
Flyttet fra KLP	44 514
Frigjorte reserver	-9 826
Avsatt	9 833
Garanterte renter	3 480

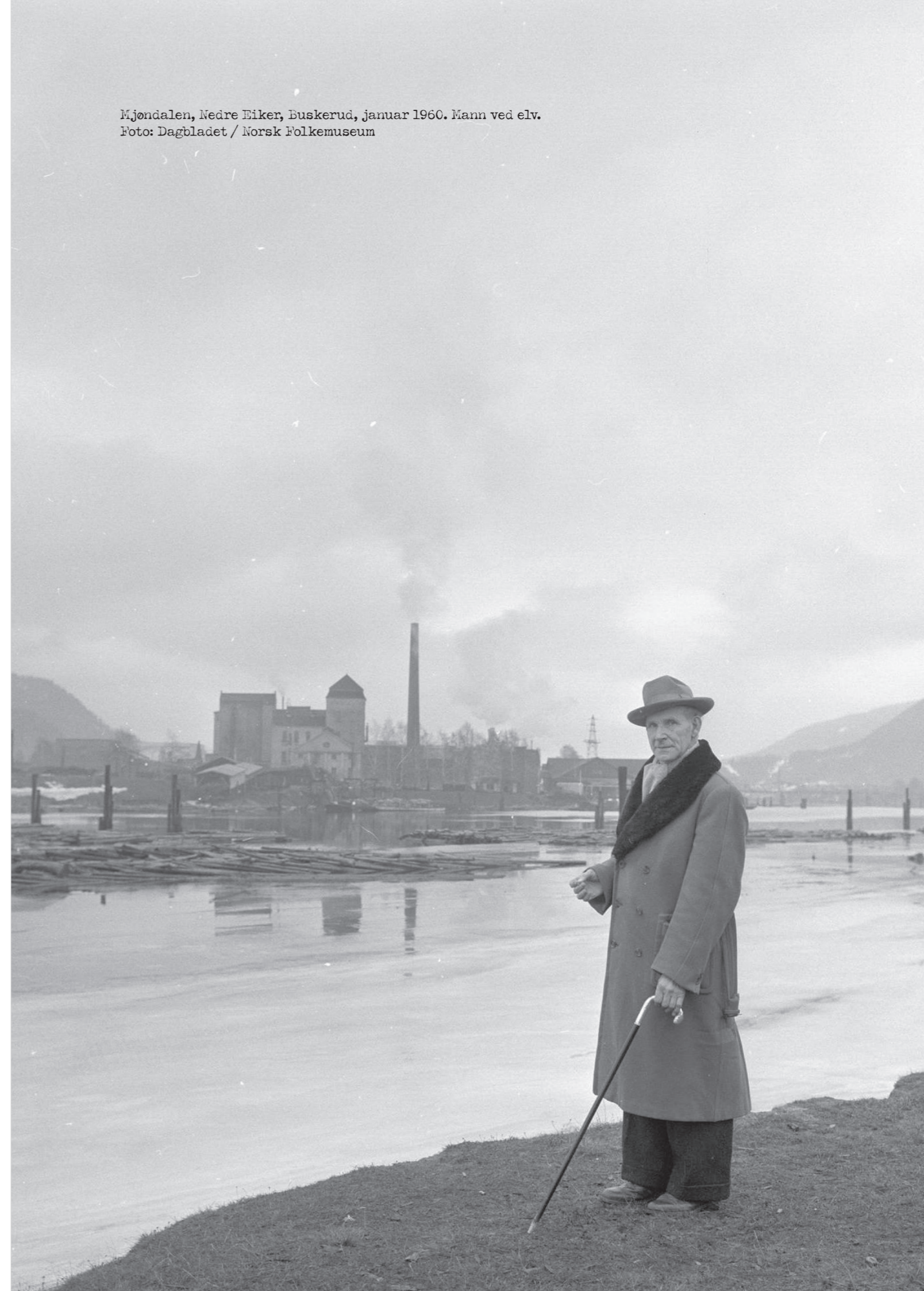
Administrasjonsreserve UB 147 797

Forutsetning	Endringer	Effekt på netto premiereserve (1000 kr)
Dødelighet	-10 %	126 120
Uførhet	15 %	16 944

Tabellen viser effekten på premiereserve (i tusen kroner) ved en reduksjon i dødelighet på 10 %, og ved en økning i uførehypighet på 15 %. Beregnet med en gjennomsnittlig grunnlagsrente på 2,39 %.

Finanstilsynet har klargjort forhold omkring regnskapsføring av frigjorte reserver som følge av endringene i kommunale pensjonsordninger («pensjonsreformen») fra 1.1.2020. Det er således frigjort 368,1 millioner kroner til pensjonskassens premiefond.

Som en følge av overføring av medlemmer fra Svelvik og Nedre Eiker fra pensjonsordning i KLP, ble det ført en endring i pensjonskassens premiereserve.

Note 18 / Solvensmargin

Kravet til Solvensmargin kapital bestemmes av størrelsen og sammensetningen av pensjonskassens forpliktelser. Pr. 31.12.20 er kravet beregnet å utgjøre 254 844 tusen kr.

(1000 kr)	2020	2019
Solvensmargin kapital	742 135	532 902
Solvensmargin krav	254 844	175 490
Solvensmarginprosent	304 %	304 %
Solvensmargin kapitalens sammensetning	2020	2019
Sum innskutt egenkapital	196 920	130 700
Sum opptjent egenkapital ¹⁾	254 742	245 153
Sum evigvarende ansvarlig lånekapital	35 500	35 500
50 % av tilleggsavsetninger	224 881	92 141
50 % av risikoutjevningfond	30 093	29 408
Solvensmargin kapital	532 902	532 902

Note 19 / Flytteoppgjør KLP

Det er gjennomført ett flytteoppgjør i løpet av 2020. Drammen, Svelvik og Nedre Eiker kommuner vedtok å slå seg sammen til én kommune fra 01.01.20, og valgte DKP som sin pensjonsleverandør. Virkningsdatoen er 1.1.20.

Vedlagt er oversikt over rettighetshaverne som var registrert i KLP og som er flyttet:

- Svelvik kommune
- Svelvik kommune folkevalgte
- Nedre Eiker kommune
- Nedre Eiker kommune folkevalgte
- Nedre Eiker kirkelige fellesråd
- Hermansenteret Nedre Eiker KF
- Svelvik kirkelige fellesråd

Flytteoppgjøret er som følger (1000 kr):	2020
Mottatt premiereserve fra KLP	1 655 461 538
Sum mottatt tilleggsavsetninger m.m. fra andre forsikringsordninger	274 052 779
Sum premiereserve, tilleggsavsetninger m.m.	1 929 514 317
Andel premiefond	13 292 845
FTO/KLP jfr. FVL §6-10, 3-4 ledd manglende oppreservering	-13 292 845
Sum mottatt premiefond fra KLP	0
Sum overført innskudd egenkapital	56 219 684
Påløpt AFP 62-64, Drammen kommune (sendt avregning)	1 253 679
Sum fordring Drammen kommune (belastet premiefond)	17 056 504
Forklaring til poster i oppstillingsplanen:	
Forskutterte pensjoner januar og februar 2020 (KLP) post 5.1 i resultatet	13 067 726
Lønnsføringshonorar, 9.2-14.1-9.1	384 554
Avkastning på midlene + forsinkelsesrente (post 2.2 i resultatet)	-2 211 207
KLP flyttekostnader post 9.2. i resultat	25 000
KLP, refusjoner endelig oppgjør, post 5.1	243 131
Renteinntekter bankinnskudd, post 4	-303 876
Sum forklaring poster i oppstillingsplanen	11 205 328
Samlet oppgjør fra KLP	1 956 218 490

Drammen, Bragernes Sentrum.
Foto: Romnas / Drammen kommune

Antallsoppgave pr. foretak:

	Drammen Kommune	Folkevalgt- ordningen tom 31.12.13	Drammens- regionens Brannvesen IKS	Sør-Øst 110 IKS	Drammen kommunale Pensjonskasse
Aktive medlemmer (inkl. AFP 6264)	7 364	-	262	37	8
Oppsatte rettigheter	12 865	10	122	35	4
Pensjonister	5 341	7	87	17	8
<i>Alderspensjonister</i>	3 356	6	64	15	7
<i>Uførepensjonister</i>	1 128		9		
<i>Enke(manns)pensjonister</i>	433	1	14	1	1
<i>Barnepensjonister (inkl. barnetillegg)</i>	424	-	-	1	-
Sum medlemmer	25 570	17	471	89	20

Drammen kirkelege Fellesråd	Drammen Fjernvarme AS	Drammen Kino AS	Glitre- vannverket IKS	Drammens- regionens interkom. Havnesen	RFD IKS	Folkevalgte tom 01.01.14	Sum
188	3	1	25	18	88	18	8 012
322	4		9	15	27	8	13 421
121	2	4	12	28	1	4	5 632
84	1	2	8	21	1	3	3 568
15			2				1 154
10	1	2	2	7	-	1	473
12	-	-	-	-	-	-	437
631	9	5	46	61	116	30	27 065

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Drammen Kommunale Pensjonskasse

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Drammen Kommunale Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i pensjonskassens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike pensjonskassen eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke

vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av pensjonskassens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 22. mars 2021
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Knut Aker
statsautorisert revisor

AKTUARBERETNING 2020 FOR DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS er ansvarshavende aktuar for Drammen kommunale pensjonskasse. Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar sørger Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. Etter vår vurdering er de forsikringstekniske avsetningene i balansen pr. 31.12.2020 og tilordning av resultat fastsatt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer). Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Forsikringsteknisk resultat og dets anvendelse fordelte seg slik i 2020:

beløp i tusen kr	Resultat	Resultat anvendt til			
		TA	RUF	PF	Opptjent EK
Risikoresultat	11 350	-	-	11 350	-
Renteresultat	-7 204	-8 574	1 370	-	-
Administrasjonsresultat	-1 285	-	-	-	-1 285
Rentegarantipremie	11 325	-	-	-	11 325
Til sammen	14 186	-8 574	1 370	11 350	10 040

TA = Tilleggsavsetninger, RUF = Risikoutjevningfond, PF = Premiefond, EK = Egenkapital

Gjennomsnittlig beregningsrente for premiereserve er 2,39 %, og gjeldende beregningsrente for premie er 2,0 %. Tilleggsavsetninger utgjør 8,0 % av premiereserven. Solvenskapitaldekningsprosent er 189 med overgangsregler og 168 uten overgangsregler. Alle størrelsene er pr. 31.12.2020.

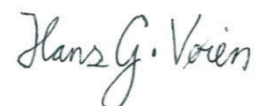
Merknader:

I forbindelse med endringer i off. tjenstepensjon er det beregnet en nedgang i premiereserve på 368 mill. kr. Beløpet er i sin helhet frigjort til premiefondet, i henhold til brev fra Finanstilsynet av 2. september 2020.

Oslo, 22. mars 2021

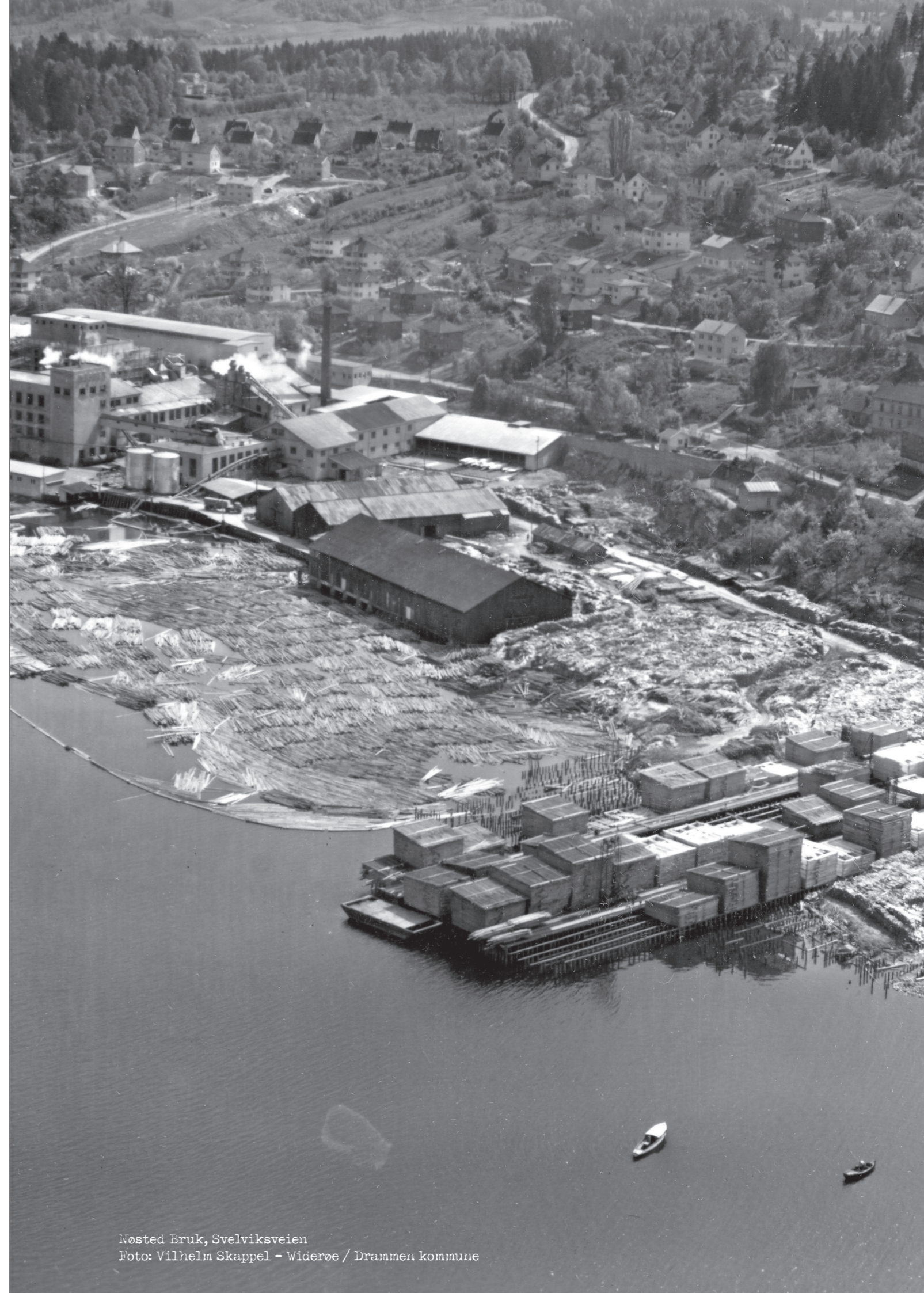
Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS

Et selskap i Gabler-konsernet

Hans Gunnar Vøien

Aktuar

DRAMMEN KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

Telefon: 32 04 42 00 / Adr.: Bragernes Torg 4, Drammen
Pb: 26 Bragernes, 3001 Drammen / Org.nr. 980650383

DKP.NO

Tømmermerking på Drammenselva
Foto: Flogelands Atelier / Norsk Teknisk Museum

Design: a-aa.no